

Бүгүн — Бэчээт күнэ ПАРТИЯ ИДЕЙНЭЙ БАТАҢА

Бүгүн — мыйын 5 күнэ — Советскай бэчээт күнэ, бийиги дойдубут үлэһиттэрин үтүкэниэх бырааһынньыга. Партия идеянай батаҥа — советскай бэчээт коллективнай пропаганда, кол-лективнай агитатор уонна коллективнай тэрийэччи быһыытынан, дьон ойутар-санаатыгар сүткэн сабадыалы онорор идеянай-поли-тическай таһымнаах, коммунистическай тутууга олох сайдыыта туруорар практическай проблемаларын быһаарыга маассара дьайар күүһүнэн уратылаах.

Бэчээт — партия маассара идеянай уонна тэрээһин өттүнэн са-бадыаллааһын модун күүстээх инструменнартан биридэстэрэ. ССКП XXIV съези хайыаттар уонна сурунааллар үлээрин сал-гыым түспөрүм, киһилэр суруйууларын оперативнай уонна са-бадыаллаан үрдэтин наадалаарын бэлиэтэбитэ. Бу көрдөбүт пети-летка үһүс, быһаарылаах сылыгар — хас биирдис учаскада ударнай үлэ сылыгар ордук күүскэ туруорулар.

Пресса үлэтин билигин көмүскөрүп, принципиальнай хайыскаларга, киһи суруйууларын сабадыалын күүбүрүү суоллара ССКП КК «Ленинскэй ССР бэчээтин» социалистическай куоталаһына боппу-руостарын сырдатып туһунан» соторутаагыта ыаллыбыт уураа-лар диригиник арыллынылар. Бу улахан политическай суолталаах докумуонна онордуллубут сылабыллар уонна түмүктөр комму-нистары, пресса бары үлэһиттэрин наадалаах хайысханын сөбү-лүттүлэр.

Тохсус петиеткада туруоруллубут сорукары ситиһилээхтик толорор иһин нуруот бүтүүнүн социалистическай куоталаһыга киһиги тэнийдэ. Былааннаах соруахтары, социалистическай эбэһээтэниһиттэри толорууга уонна алара төлөрүүтү, маассабай куоталаһыны өссө күүскэ саймыларыга үлэһиттэри түмүү дылаатыгар бэчээккэ улахан суолта бэрилар. Партийнэй тэри-тлэр куоталаһыны бэчээтинэн дьон киһи билигин таһаарал-лар, бастаан эбэтэр хаалан илэччтэри тэһиэв көрүүнү онорол-лор, куоталаһыма хардыта күрэхтэнилээх уонна үрдүк көрдө-бүлээх буолуутун ситиһэллэр.

Советскай бэчээт иһингэр интернациональнай иттиа, нуруоттар дөрөдөлүүдүлүлэр, советскай патриотизм уонна ыччаты револю-ционнай, үлээ үгэстэргэ иттиа боппуруастара болгомото киһигэр тураллар. Марксистскай-ленинскэй теорияна пропагандалааһын, бийиги коммунистическай партибыйт сирдир, салайар оруодун, партия уонна нуруот тулхадыйбат сомодолууларын киһеник сырдатып бэчээт үлэтин кылаабынай ич хобоонунан буолаллар.

Коммунистическай партия салалтатынан советскай нуруоттар коммунизмы тутууга санаттан саҥа кыайылыары ситиһэллэр, сөрүдүгэр эйа, дьон, көмүл тургугуларын туһутар айлаллар, тутал-лар, охсуһаллар. ССКП ытар эйэлээх ленинскэй политикага оро-гойдөөһүнүн, эйа дылаатын бөрөгөтүүгэ ахсаабат кыһамыны ууруларын ССКП Киһи Комитетин муус устарса буолан ааспыт Пленума «ССКП XXIV съезин уураахтарын олоххо киллэрингэ ССКП Киһи Комитетин аан дойдутаагы үлэтин туһунан» боппу-руоһу көрбүтэ өссө төсүл бигэртөтөр.

Советскай бэчээт үлэһит дьон үтүө сүбэһитинэн, арахыспат аргыһынан буолла. Бийиги дойдубутугар сүүһүлэн, тыһымчаланан ахсааннаах хайыаттар уонна сурунааллар көлүбүөнүнэн ахсэм-пыйынан таһаарылааллар. Бэчээти суруулаах, аххат киһини аны будбаскыа. Бийиги оройуоммут үлэһиттэре бэчээккэ сурутууларга ынтан ыма ахсын албээн иһэр. Оройуоннары «Саҥа олох» ха-йыкка сурутааччылар иһин корреспондентарын ахсаанэ амыа үүнүр.

Бэчээт күүһэ уонна авторитета — партийнай салалтара. Партия советскай бэчээти салгым сайыныарыга, киһи бойбуойуу плө-руун үрдэтингэ ахсаабат кыһамыны уураар. Ол да иһин бэчээт дьон-нуруот оловор, айар, тутар үлэһиттэр сабыдыала, дьайар күү-һэ диригинир, улаатар.

Турутурму Советскай бэчээт күнэ — бийиги дыһынаах народнай бэчээтин бырааһынньыга!

Л. И. БРЕЖНЕВКЭ — общественной уонна политической деятелгэ (ССРС); Сальва-дор АЛЬЕНДЕБА — общественной уонна государственной деятелгэ (Чили); Энрике ПASTORINOBA — Профсоюзтар Бүтүн аан дойдутаагы Федерацияларын Предселе-датель, (Уругвай); Джеймс ОЛДРИДЖКА — суруйааччыга, общественной деятелгэ (Англия); ССТА фотохрониката.

Бары дойдубут гүлөтэрийдэра, холбоһун!

САҢА ОЛОХ

Хайыат

1931 сыл алтынны
15 күнүттэн таһар

ССКП ЧУРАНЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА ҮЛЭҢИТТЭР
ДЕПУТАТТАРЫНОРӨЙУОННААБЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

№ 54 (1321)

1972 сыл Мыйын 5 күнэ

СУБУОТА

Сыаната
2 харчы

ЛЕНИН СУОЛУНАН — САҢА КЫАЙЫЛАРГА

Советскай нуруот Первэй Маа-лы — пролетарскай интернацио-нализм бырааһынньытына, бары дойдубут үлэһиттэре бойбуойуу иһин саалаанымыларын күнүн уорүүлээхтик, өрө көтөбүлүү-лээхтик бэлиэтэйтэ.

Быйылгы Первэй Маай — көрө-бэлгэ. Үлэ өрөгөйдөөх суолунан тохсус петиетка үһүс, быһаа-рылаах сыла хардылымыр. Бы-лааһынньык иһингэ ССКП КК Пленума буолан ааста. Киһи кыт-тымлаахтара партия XXIV съез-тин уураахтарын олоххо киллэ-рингэ ССКП КК аан дойдутаагы үлэтин туһунан таһаарыс Л. И. Брежнев дакылаатын — истэи түүүлэстидэр. Пленум Политбю-ро аан дойдута бөбө эйэни, коммунизмы тутар советскай нуруокка куттаа суох буолту-рун бигэтик хааччылыаҥа ыма-тыт үлэтин бүүс бүтүнүү уонна төлөрү бийирээтэ итингэ ити сорукары быһаарыга таһаарыс Л. И. Брежнев түс бэйэтэ ула-хан кылааты киллэринтэни бэли-тэйтэ.

Пленум коммунистары, ССРС бары үлэһиттэрин петиеткага үһүс, быһаарылаах сылыгар охсуулаахтын үлээни ССКП XXIV съезинэн быһаарылаахтыт бары былааннамыт соруахтар туолууларыгар уонна алара тто-лууларыгар бөбө төрүтү уура-га, нуруот хаһаайыстыбатын ба-ры салалларын көдүүнүн биг-дэ-көстө урдэтуга, онордулар бородууксууа хаачыстыбатын

түспөрүтэ ытырды.

Столица Кыһыл бодуоссакка Манна Первэй Маай күн үсүс тыһыранча киһилээх минтип буолла. Манселей киһи трибуна-тыгар — таһаарыстар Л. И. Бреж-нев, Ю. В. Андропов, А. А. Грохно, В. В. Гришин, А. А. Громыко, А. П. Кириленко, А. Н. Косыгин, Ф. Д. Кулаков, Н. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорнай, Д. С. Полян-скай, М. А. Сулов, А. Н. Ше-лепин, П. Н. Демичев, Б. Н. Пенюмарез, М. С. Соломонцев, Д. Ф. Устинов, В. И. Долгих, И. В. Капитонов, К. Ф. Натушев.

Минитингэ өрө днэри нача-рабат итти ытыс таһымнытаах көрүүдүбүт ССКП КК Генераль-най секретара таһаарыс Л. И. Брежнев тыл эттэ. Советскай Союз Коммунистическай партия-тын Киһи Комитетин, ССРС Вер-ховнай Советин Президиумун уонна Министрдарын Советин ааттарыттан киһи советскай дьоннору бырааһынньыгынан аэрдэлээтэ, бийиги үлүү. Ийа дойдубут бары гражданыгар

Таһаарыс Л. И. Брежнев итин-ти модүүөөһүнэ советскай дьоннор, аан дойду үгүс дойду-ларын үлэһиттэре сүткэн бэл-

донтөлөөхтүк иһитилэр. Совет-скай Союз бары радиостанция-лара Киһи телевидение, «Интер-видение», «Евровидение» сис-темалара Кыһыл бодуоссакка буолбут минитин бийриллэр.

Бодуоссакка демонстраннар — столица үлэһиттэрин представи-теллэрин колонналары киирэллэр. Аан дойдута бүтүнүүтүгэр кол-лективизм күүһүн, улау Лении өдбөтсүһүт идеалларыгар бэри-инилэрин өссө тогуа көрдөрө советскай дьон араас көлүөнэ-лэрин представителлэре хаа-саллар.

Демонстраннар саамай киһе-ни тэнийбэт дозунарыттан биридэстэрэ — ыраа ороскуотунан бастык хаачыстыбалаах элбэх бородууксуйаны бийирээт. Пе-тиеткага үһүс, быһаарылаах силлэн былааннарын бөдүөхтө-рун иһингэ толорор иһин күү-талааһыны тэһиэргэ партия ытырымытан дойду үлэһит дьо-но байдаларын хаан-уруу дылаа-ларын быһыытынан ымынылар.

Кыһыл бодуоссакка быраа-һынньыкты хаахыны иһин аһар-чале уотата барда. Ол партия уонна нуруот бийр сомө-төлөрүн, коммунизм идеаллары-гар бэриһиллээхтэрин, ССКП XXIV съезин уураахтарын тохсус петиетка былааннарын олоххо киллэртэргэ бигэ быһаарыныг-даахтарын долгутуулаах көстүү-түнөн буолла.

BIHIGI KOPR

БЭЧЭЭТ КҮНҮНЭН, ТАБААРЫСТАР!

АКТИВКА ТИРЭҢИРЭН

СОВЕТСКОЙ бачагт ор-
ганнара, ол мийнэр хя-
наагтар, хамт-уруу комму-
нистический партизан са-
лаагидлар буолан ордук нүүс-
тэхтэрин сэргэ, актина ти-
ригидэр, үлэиитэр сургуу-
лалтан олохуулар буолан
олуу ордук киинини сырда-
таллар. норуонка ордук ту-
гас тураллар.

Итини, бирок барбаника, кизгичик тарваганчака эра, билиги «Санг олохпуга» үлүштөн, араваччыларга килте себээлүүтөн да көрөккө сүй

Бийиги редакциябылгыар үлэһиттэртэн кинээр сурук ахсаана улам элбээ иһэр. Ону агардас быһыл түөрт ыйга 440 араас сурук, бэтэр 1972 сыл туһааннаах кэми- нээбэр 140-нан элбэх хирби- тэ да туоһулуур. Ити—дьы- ла биэр, ахсаан эрэ өтгө. Иккиннэн уонна кылаабы- найынан, редакция тутар су- руктарын тематиката кэтиэ- нэ хоһоонноро байна, дири- гэнэн иһэллэрэ буолар. Бил- дэн турар, бу—үлэһиттэр уопсай культуралара үрдээн, олобу көрүүлэрэ сайдан, кэ- нээн иһиитин сиркириэтэ.

Оройуомут ханьметыгар
куруутун суруйар, бу улахан
суолталаах партийнай, об-
щественнай дылалам ур-

дүнтүк сызылмышыр дөөн би-
лэхке арыялара суонтар. Ки-
иллэр ортолоругар армас
үлөлөөх уонна иддөөх, араас
бодомбузэх уонна историс-
түүх активистар—таа сирин
боротуой сэмэй үлэһиттэрэ
Н. П. Федоров уонна П. Ф.
Макаров, үлэ уонна сэрэг
вожатыйна Д. Д. Яковлев,
Н. С. Соловьев, урдук квали-
фикациялаах специалисттар
В. Ф. Ермолаев уонна И. И.
Кандиной, партийнай үлэ-
һиттэр Н. С. Дмитриев уонна
Г. Д. Ефимов, ССРС Суру-
йааччыларын союһун чи-
лһиттэрэ С. Ф. Софронов,
А. С. Вродинков уо. д. а.
бааллар.

Биийн бүтэн партиа модон күүстэх идейнэй батайн — Советской бэлдэт күнгэр, хайзыппыг бары ахивнай кемелөнөөччүлэрин, ты-хынчаван ааваччыларын быраанынныгынан истин-ник, итгитик эрдээнбэл уонна киниклэр олохторугар дьолу-соргуну, үлээригэр санга ситиһиэлэри багарабыт.

Улуу сирдыт В. И. Ленин
ыйбытын курдук, хайма
коллективной пропагандисе.

коллективный агитатор, коллективный तरीйэлччи буолар урдук аналлаах. «Сага олох» эти эпизиктээх сорулары толорон, оройуоннаагы партийнай तरीйэлэҕэ боһоһой көмөлөһөөччү буоларыгар кини рабочай, селескый корреспондентнара, бары активистара уонна аадаагыччылара улахан орууллаахтар. Редакцияҕа киирэр хас биридии сурук—бу ситиһиллэбиэт, саахы бастыгы сарбаҕы, итэҕэстэри-быһааҕастары арайны буолар. Ол кини биһиги күннээри почтабытыгар ордук болломтолоохтук сыһамнаһабыт, хас биридии суруту итэҥ-тонон аадабыт уонна кичэллэхтэн туһанабыт.

Байгыл уратыгтаах дьыл —
пигизетка үһүс, ыһаары-
лаах сыла. Соруктарбыт ули-
хаттар, ордук энцияттээхтэр.
Быйыл биир да хаһаайыс-
та, предприятие уонна тэ-
рилтэ, биир да ферма, бири-
гээдэ уонна сыах, биир да
рабочай, колхозтаах уонна
сулууспадаах күннээри сору-
дабын, ыйдаары, кварталлаары
былаанын толорбот буолуох

[illegible]

Хайуат тирох пунаарынан корреспондентскай постар буолаллар. Партийдан тэрилтэлэр ити постары күнүгэ салайар, киһилэр чыыһына-ранан маассада авторитеттаах үтэ-хамнас үөһүсөр салайар коммунистары уонна партията суох активистары сүү-мөрдөөн үлэлэтэллэрэ эр-ийлэр.

Рабочай-сэлсээн корреспондент буолуу-бу элбигэтэх партийнай, общественнай соруудах. Ону кэлоруу туһааннаахтартан бэйэсэ уонна атыттарга үрдүк көрдөбүллээх принципнальнай буолары эрэйэр.

Актив—хаһыат тирэвэ.
Кининэ кытта күнүлэ си-
бэстэһинэ, тиһигин быһаарка
үлэлээһин—хаһыат комму-
нистическай тутууга оруодун
үрдэттн быһаарар үстүбү-
йата.

Энгийн бүтэцтэй Энгийн
Эрстийн агуулан калхас Хөтө-
дотогоу биргээдэтин пренаво-
дственнигыг, энгийн хаймалыг
бир активнай көмөлөөмөчүтүн
Николэй Павлович Федоровы ко-
роут. Бир бир активнай об-
щественнай селькер быдымын
көрт өртөн билэр. Итгэн сэргэ
Н. П. Федоров корреспонденци-
лары уобаластаары «Хаймал»,
«Эдэр коммунист» хаймалтан
үгүстүк бөчөөтөнэлэр. Якут-
скайдаары радионан бэрлэр.

Жинилэр жаһыаты онгороллор

САТАНАТТАН—ХАЙРАТ. ТЭГ ЦЭГ
 ҮҮГЭ БИДЭХЭН ТУТУУДУКТАНХ.

[illegible]

Типографияда өр саял үз-
лөбөт. мүнбүүмүт бай
ошоттарын эдөрдөгө бөкөзөт-
чи бастың үзлөптөри М. М.
Яковлеваны уошча А. Ф. Ми-
хайлованы төрдүс сиймөккө
көрөбүүт (үнөттөн ханас).

Хаймат туурт балабалары
Мария Петровна иликтитер

спиралээр. Кини үзэгдэлтэй мас-
сынатын ашигтайн титог-
графский кырааска сэтгэх
хаймат баалаадыг тухсан
инэлээр. Манна сымд-сымс-
хад барбатын, хаачисабыта
үчүгэй буударын тулугар
нуустарын уурай үзэгдэлтэй
на тиймдээр. Бэчээтлэгч
комсомолка М. Петрова ол ту-

бугар сүрдэбэлн хыланар
днэхэ налда.

Үһүс сннмәккә—М. Петро-
на,

Надизаларэ үстэ 2600-тэн тахса зарааччы «Сага өлөрү» ылар. Биргэ үлэнир кийитин туһунан үтүө ылаар этиллибит буолаахтарына астынан туран зарааллар. Оттон бодоларэ ыһыһат суруктара тахсыбыт, ол аһыһар аһтыра, араспаанналарэ хара буукубаларынан бачаастаммит буолаанына. уорүүлэрэ өстө үлэстэр.

Куугур-китэбэр дө, ор тым-
мич хайшаахыгын илэнтит-
тэр талзахыгын, кинини бө-
чээтөөн таһаарар тигээрден
үлэһиттэрин коммунистче-
сий үлэ коллективын үртү-
этын илэр иһини охуулар ол-
бөчөйдэри хуураа сыхаас үл-
дэринин дхтан аһаарар буо-
лун.

П. СЕДАЛИЩЕВ суруйуута
уонна фетопара.

МАШИНАБА бэлэвтгэн-
мит кәрреспондентиллар
линетипистар ишиләритәр уу-
рулаллар. Биір да сымһата
суох строкалары түһәри
кивиләртән тутулуқтаах Олор
муһибуллан колонка, балаһа
буолаллар. Нүмәр ахсаһа тг-

ратъ 1600 строка тиксър,

Старший линотипист ССКП
членина Н. М. Масаев, член
сменного комитета М. Д.
Гуллева и члены комитетов
членской улья ударили. Но
никогда ульянир сдвигать не
успели. Инициатива и
энергия.

Үлгә бастагы сиймәкә
М. Д. Гуляев, ижевскә —
П. М. Маседев динотипка үл-
диз абородлорә кестер.

Кутулдубут строкаларың-
пуларин булаларын ийбериң
омакка сирин сатар. Манна
метиниңаңа төбилер, анжа-
зирин дийекаван араас сред-
стволаринан киргитиң ома-
булар. Коммунистический
үдә уларинан коммунист М. Н.
Исмаева — метриниң. Ол
зата хаймаң бәзәстәнер бә-
дәлаларин тигир прамакка
тутан-хабан бөләминир. Бии

с. Чурапча, ул. Карла Маркса, 12 Тираж 2661.